

Připravované a nově vydané české právní předpisy vztahující se k chemické bezpečnosti

**Alexandr Fuchs, SZÚ Praha
Hana Černá, Tomáš Kučera MZ ČR**

**37. konzultační den SZÚ
18. listopad 2010**

- Novela zákona o přípravcích na ochranu rostlin**
- Novela zákona o biocidech**
- Nový „chemický zákon“**
- Vyhláška č. 265/2010 Sb.,
o poskytování informací
o některých nebezpečných
chemických přípravcích.**

ČÁST 1

Novela zákona č. 326/2003 Sb.,
o rostlinolékařské péči a o změně
některých souvisejících zákonů,
ve znění pozdějších předpisů

ÚČEL ÚPRAVY

- Dosáhnout plné shody s právním stavem EU.
- Odstranit ta ustanovení zákona, která jsou obsažena v přímo použitelných předpisech EU.
- Upravit nápravná opatření a správní delikty.
- **S ohledem na rozsah úprav byla navržena novela stávajícího zákona.**

SOUČASNÝ STAV NOVELY

- Skončilo meziresortní vypořádávání připomínek.
- 4. 11. 2010 byl vládě ČR předložen **návrh** Zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. (tři další zákony prakticky bez souvislosti s požadavky na ochranu zdraví.)

- Návrh zákona doznal značné změny oproti textu ze září 2010, který jsme rozsáhle připomínkovali.
- Ke změně došlo zejména na základě zásadních připomínek **Ministerstva životního prostředí, zdravotnictví a odboru compatibility s právem ES Úřadu vlády.**

SOUČASNÝ STAV NOVELY

- Z našeho hlediska pokládáme za závažnou **akceptovanou** připomínku Ministerstva životního prostředí, podle níž **bude nově Státní rostlinolékařská správa (SRS) dalším orgánem, vykonávajícím státní správu v oblasti chemických látek a směsí.**
- Znamená to, že v novele zákona č. 326/2004 Sb., a v novém „chemickém zákonu“ je navrženo shodné ustanovení o SRS.

ČÁST 2

Novela zákona č. 120/2002 Sb.,
o podmínkách uvádění biocidních
přípravků a účinných látek na trh
a o změně některých
souvisejících zákonů, ve znění
pozdějších předpisů

ÚČEL ÚPRAVY

- **Dosáhnout plné shody s právním stavem EU.**
- **Umožnit „snadnější“ aktualizaci Seznamu povolených účinných látek, které jsou dnes v Příloze č. 2: Seznam účinných látek s požadavky a specifickými podmínkami schválenými na úrovni Společenství pro použití v biocidních přípravcích.**
- **S ohledem na rozsah úprav se navrhuje novela stávajícího zákona.**

- Na úrovni vnitřního připomínkového řízení **se projednává** postup, jak zejména řešit doplňování Přílohy č. 2 „právně čistým způsobem“.
- V současné době jsou projednávány tyto varianty:

SOUČASNÝ STAV NOVELY

- ✓ Vložení přímého odkazu na přílohu I a IA směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES, ve které je stanoven seznam účinných látek s požadavky schválenými na úrovni Společenství pro použití v biocidních přípravcích. (Obdobný postup je již uplatněn/realizován u přípravků na ochranu rostlin)
- ✓ Vložení zmocnění pro MZ na vydání vyhlášky, provádějící zákon č. 120/2002 Sb., jímž by bylo možno „rychleji“ aktualizovat Seznam účinných látek.

SOUČASNÝ STAV NOVELY

- Kromě toho nejsou navrhovány žádné jiné zásadní změny zákona č. 120/2002 Sb. (Jde spíše o drobné textové úpravy.)
- **Závěr z jednání v rámci vnitřního připomínkového řízení nám není k dnešnímu dni znám.**

ČÁST 3

Náhrada zákona č. 356/2003 Sb.,
o chemických látkách
a chemických přípravcích
a o změně některých zákonů, jak
vyplývá z pozdějších změn, ve
znění pozdějších předpisů

ÚČEL ÚPRAVY

- Z dosavadního zákona vypustit všechna ustanovení, která jsou nyní obsažena v přímo použitelných předpisech EU. Dosáhnout tak plné shody s právním stavem EU.
- Upravit práva a povinnosti orgánů státní správy.
- Stanovit nápravná opatření a správní delikty.
- **S ohledem na rozsah úprav se navrhuje nahradit stávající předpis zcela novým „chemickým zákonem“.**

SOUČASNÝ STAV NÁVRHU

- Skončilo meziresortní vypořádávání připomínek.
- Zásadní připomínky měly: Odbor kompatibility s právem ES Úřadu vlády; Svaz chemického průmyslu; Ministerstvo financí; průmyslu a obchodu; vnitra (hasiči) a zdravotnictví.
- 11. 11. 2010 byl vládě ČR předložen návrh **Zákona o výrobě, klasifikaci, zkoušení nebezpečných vlastností, balení, označování, uvádění na trh, používání, vývozu a dovozu chemických látek a směsí a o změně některých zákonů (chemický zákon).**

Státní správu v oblasti uvádění látek nebo látek obsažených ve směsích a v předmětech na trh a v uvádění směsí na trh podle tohoto zákona vykonávají:

- ✓ **Ministerstvo životního prostředí,**
- ✓ **Ministerstvo zdravotnictví,**
- ✓ **Ministerstvo průmyslu a obchodu,**
- ✓ **Česká inspekce životního prostředí,**
- ✓ **Státní úřad inspekce práce (SÚIP),**
- ✓ **krajské hygienické stanice (KHS),**
- ✓ **Státní rostlinolékařská správa (SRS),**
- ✓ **celní úřady.**

ÚKOLY ČIŽP

- **V rámci své působnosti kontroluje**, jak jsou dodavateli látek, směsí nebo předmětů dodržována ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů Evropské unie a rozhodnutí správních orgánů podle tohoto zákona,
- **nařizuje opatření k odstranění protiprávního stavu** v oblasti uvádění látek, směsí nebo předmětů na trh; **hrozí-li poškození životního prostředí, nebo jestliže již k němu došlo**, může nařídit zneškodnění nebezpečné látky, směsi nebo předmětu na náklady jejich vlastníka, popřípadě držitele, není-li vlastník znám,
- **ukládá pokuty** a nápravná opatření za porušení povinností podle tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů Evropské unie a rozhodnutí správních orgánů podle tohoto zákona.

- **V rámci své působnosti kontroluje**, jak jsou dodavateli látek, směsí nebo předmětů dodržována ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů Evropské unie a rozhodnutí správních orgánů podle tohoto zákona, **z hlediska bezpečnosti práce**,
- **ukládá pokuty** a nápravná opatření za porušení povinností.

- **V rámci své působnosti kontroluje**, jak jsou dodavateli látek, směsí nebo předmětů dodržována ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů Evropské unie a rozhodnutí správních orgánů podle tohoto zákona, **z hlediska ochrany zdraví,**

- **kontroluje**, jak jsou dodržována ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů Evropské unie a rozhodnutí správních úřadů vydaná podle tohoto zákona, **pokud upravují obsah látek v předmětech určených pro styk s potravinami, hračkách, kosmetických prostředcích, výrobcích pro děti ve věku do 3 let a ve výrobcích určených k přímému styku s pitnou, teplou nebo surovou vodou při jejich jímání, odběru, dopravě, úpravě, rozvodu, shromažďování, měření dodávky a dalších obdobných účelech,**

- **ukládá pokuty** a nápravná opatření za porušení povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení, přímo použitelnými předpisy Evropské unie a rozhodnutím správních úřadů vydaných podle tohoto zákona v oblasti uvádění látek, směsí nebo předmětů na trh; **hrozí-li poškození zdraví nebo ohrožení života člověka nebo jestliže již k němu došlo**, může nařídít zneškodnění nebezpečné látky, směsi nebo předmětu na náklady jejich vlastníka, popřípadě držitele, není-li vlastník znám.

- **V rámci své působnosti kontroluje**, jak jsou dodavateli látek, směsí nebo předmětů dodržována ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů Evropské unie a rozhodnutí správních orgánů podle tohoto zákona, **pokud se týkají klasifikace, balení a označování přípravků na ochranu rostlin**,
- stanoví podmínky a lhůty pro zjednání nápravy, zjistí-li při kontrole závady,

- **nařizuje opatření k odstranění protiprávního stavu v oblasti uvádění přípravků na ochranu rostlin, dalších prostředků na ochranu rostlin na trh; hrozí-li škody na zdraví lidí nebo zvířat nebo poškození životního prostředí, nebo jestliže ke škodám již došlo, může nařídit zneškodnění nebezpečného přípravku na ochranu rostlin nebo dalšího prostředku nebo souběžného přípravku na ochranu rostlin na náklady jejich vlastníka, popřípadě držitele, není-li vlastník znám,**

- **ukládá pokuty** a nápravná opatření podle tohoto zákona, dává Ministerstvu životního prostředí podněty k výkonu vrchního státního dozoru před škodlivými účinky vyráběných, uváděných na trh nebo používaných **přípravků na ochranu rostlin** nebo **dalších prostředků na ochranu rostlin**.

- **Z odůvodnění MŽP citujeme závěr:**
- **V navrhovaném ustanovení je nutno používat termín „přípravky na ochranu rostlin“ popř. „další prostředky na ochranu rostlin“, protože kontrola klasifikace, balení a označování ostatních přípravků je v kompetenci jiných kontrolních orgánů.**

ČÁST 4

**Vyhláška č. 265/2010 Sb.,
o náležitostech poskytování
informací o některých
nebezpečných chemických
přípravcích a směsích, formě
jejich elektronické podoby
a datovém rozhraní**

IS CHLAP

- vychází z koncepce dlouhodobých cílů rozvoje informačních systémů (IS) SZD
- Cílem bylo zajistit dostatek informací a komplexní, účelnou a účinnou podporu výkonu SZD pro orgány ochrany veřejného zdraví v oblastech:
 - ✓ uvádění biocidů na trh,
 - ✓ oznamování biocidních přípravků,
 - ✓ poskytování první pomoci,
 - ✓ informací o nebezpečných vlastnostech přípravků/směsí
 - ✓ „zlepšit obsah a úroveň“ bezpečnostních listů (BL)

System:

- je postaven na přesné identifikaci oznamovatele,
- je postaven na jednotném formuláři, se kterým nelze manipulovat, ani jej nikterak měnit,
- může být (bude) zpřístupněn z kteréhokoliv pracoviště orgánů ochrany veřejného zdraví,

Vstupuje se do něj prostřednictvím internetové sítě.

V současné době je informační systém CHLAP zpřístupněn v ostré verzi již pro oznamování **biocidních přípravků** i **poskytování informací MZ o vlivu směsí na zdraví, o jejich složení a fyzikálně chemických vlastnostech (v rámci programu „chemické látky a přípravky“, který má osnovu bezpečnostního listu).**

§ 1

Tato vyhláška stanoví pro chemické přípravky klasifikované jako nebezpečné podle § 2 odst. 2 písm. a) až n) zákona č. 356/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

- ✓ **Jde pouze o přípravky/směsi s výjimkou těch, které jsou nebezpečné pro životní prostředí.**
- ✓ **Netýká se látek.**

- a) náležitosti poskytování informací o účincích těchto přípravků na zdraví včetně informací o jejich složení a fyzikálně-chemických vlastnostech s využitím programu chemické látky a přípravky (CHLAP),**
- b) formu elektronické podoby informací podle písmene a) a datové rozhraní.**

§ 2

- 1) **Náležitosti poskytování informací o chemických přípravcích podle § 1 odst. 1 písm. a) jsou stanoveny v příloze č. 1 k této vyhlášce.**
- 2) **Forma elektronické podoby informací o chemických přípravcích a datového rozhraní je stanovena v příloze č. 2 k této vyhlášce.**

- 3) Jde-li o informace z bezpečnostního listu podle přímo použitelného předpisu EU, které jsou v příloze č. 1 k této vyhlášce uvedeny jako nepovinné, poskytují se též v náležitostech, formě a datovém rozhraní podle této vyhlášky. Informace podle čl. 45 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 nejsou určeny pro předávání dalším subjektům.**

§ 3

Podle této vyhlášky postupují zhotovitelé nebo dovozci, kteří poprvé uvedli na trh chemické přípravky po nabytí účinnosti této vyhlášky.

§ 4

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. října 2010.

Poznámka:

- ✓ Povinnost se vztahuje pouze na přípravky/směsi které byly uvedeny na trh po 1. říjnu 2010 (nikoliv na starší, dříve zasláné).
- ✓ Oddělení chemických látek a biocidních přípravků MZ, které BL přijímá prostřednictvím IS CHLAP, žádné potvrzení o převzetí nevydávalo a nevydává. IS CHLAP takové potvrzení zasílá automaticky i s číslem jednacím.

- 1) sjednotit a přepracovat všechny doposud používané formuláře a zajistit takové množství informací a dat týkající se chemických látek a přípravků/směsí, aby bylo možné co nejlépe, rychle a co možná nejúčinněji zasáhnout při ochraně zdraví;**
- 2) minimalizovat případy častých nehod a otrav nebezpečnými chemickými látkami a přípravky/směsmi, na úseku ochrany zdraví;**
- 3) chránit populaci před expozicí těmto látkám/směsím.**

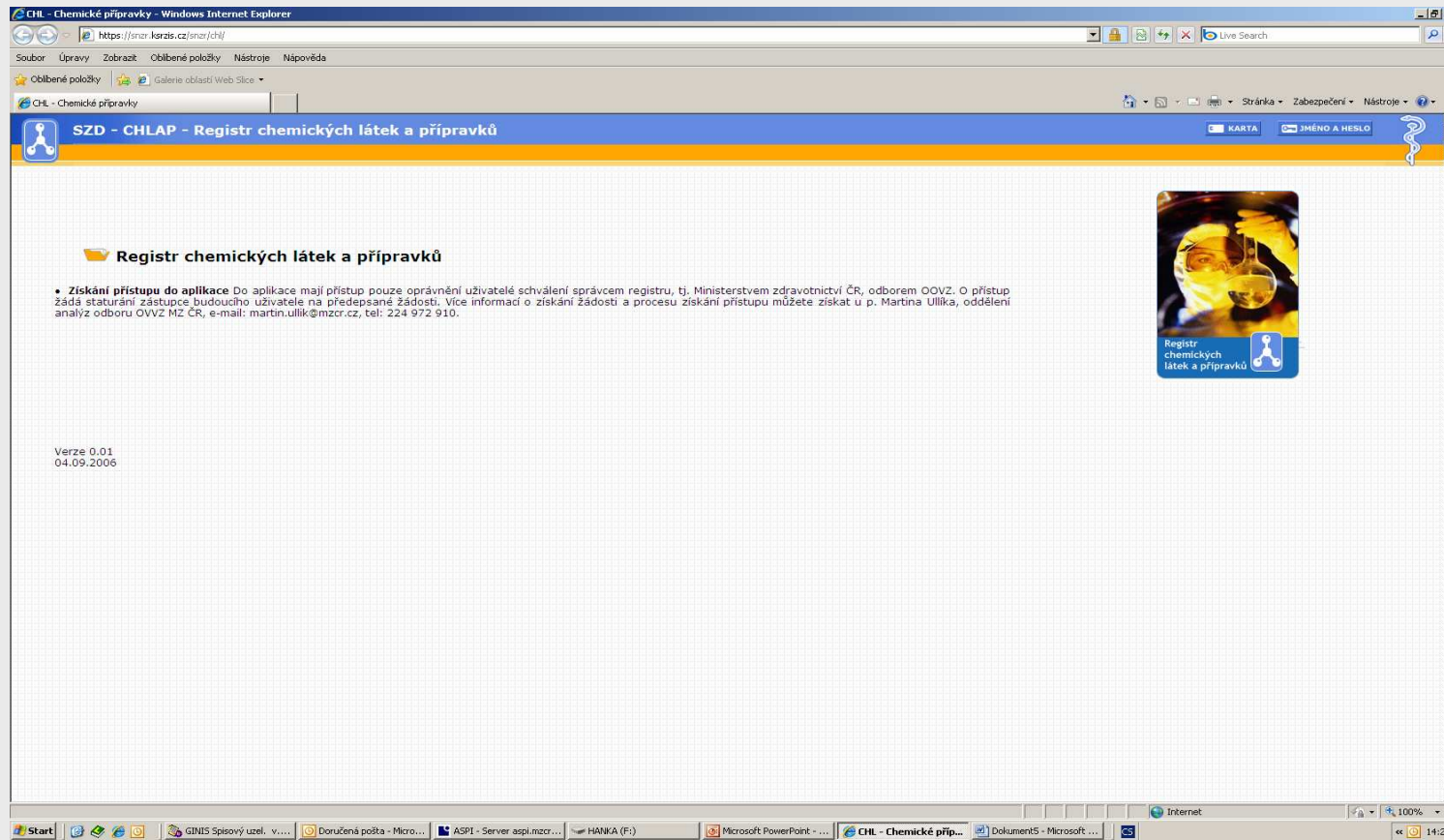
IS CHLAP – DLOUHODOBÉ PŘÍNOSY

- trvalá a pohotová informace TIS,
- přístupnost stanoveným orgánům státní správy,
- přístupnost generálnímu ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR,
- přístupnost oznamovatelům,
- postupně přístupnost i široké veřejnosti,
- možnost využití nashromážděných údajů k řešení situací při ochraně veřejného zdraví.

REGISTRACE

- ČR, Ing. Štěpánková, tel. 224 972 942, email: iva.stepankova@mzcr.cz
- účelem registrace všech zainteresovaných subjektů je zajištění bezpečné komunikace a řízení přístupových práv do zabezpečené zóny systému (zvyšuje se formálnost sdělovaných údajů, nastavuje se vyšší úroveň kontroly předávaných údajů a větší míra prokazatelnosti těchto údajů)

<https://snzr.ksrzs.cz/snzr/chl/>

The screenshot shows a web browser window titled "CHL - Chemické přípravky - Windows Internet Explorer". The address bar shows the URL "https://snzr.ksrzs.cz/snzr/chl/". The page content includes a header with the text "SZD - CHLAP - Registr chemických látek a přípravků" and a navigation menu with "KARTA" and "JMÉNO A HESLO". The main content area features a section titled "Registr chemických látek a přípravků" with a bullet point: "• **Získání přístupu do aplikace** Do aplikace mají přístup pouze oprávnění uživatelé schválení správcem registru, tj. Ministerstvem zdravotnictví ČR, odborem OOVZ. O přístup žádá staturání zástupce budoucího uživatele na předepsané žádosti. Více informací o získání žádosti a procesu získání přístupu můžete získat u p. Martina Ullíka, oddělení analýz odboru OOVZ MZ ČR, e-mail: martin.ullik@mzcr.cz, tel: 224 972 919." To the right of the text is an image of laboratory glassware with the caption "Registr chemických látek a přípravků". At the bottom left, the version "Verze 0.01" and date "04.09.2006" are displayed. The taskbar at the bottom shows several open applications, including "GINIS Spisový uz...".

DĚKUJI ZA POZORNOST

